

TRANSFER VÝZKUMNÝCH POZNATKŮ MEZI AKADEMIKY A UČITELI: VÝSLEDKY ŠETŘENÍ

THE TRANSFER OF RESEARCH KNOWLEDGE BETWEEN ACADEMICS AND TEACHERS: RESEARCH FINDINGS

Spurná Michaela

Klíčová slova: transfer; akademici; učitelé; pedagogický výzkum; poznatky; kvantitativní výzkum

Key words: transfer, academics, teachers, educational research, knowledge, quantitative research

Cílem příspěvku je představit výsledky z výzkumu, jehož snahou bylo zjistit jak akademici a učitelé vnímají transfer poznatků mezi sebou. Pohled na transfer je komplexní a transferovanou jednotkou je poznatek vzešlý z pedagogického výzkumu.

V současnosti je kladen důraz na přenositelnost / transferovatelnost výzkumných poznatků do praxe (např. OECD nebo WERA apod). Rogersova (2003) teorie hovoří o 4 elementech, které tvoří transfer nových poznatků do praxe: vlastnosti produktu, aktéři transferu, kanály (media) a čas. Transfer jako proces přenosu nových poznatků je možno zpřehlednit do 6 fází (Becheikh, et al., 2010), které mají interaktivní povahu. Havelock (1971) k uvedeným teoriím nabízí referenční rámec, který vytváří prostor k identifikaci propasti mezi teorií a praxí (McIntre, 2005; aj.). Zahrnuje do něj sociální (sub)systemy a bariéry plynoucích z přenosu informací mezi nimi. Uvedené teorie jsou základem pro výzkumné otázky a přesnou operacionalizaci základních elementů – výzkumných konstruktů. S uvedenými konstrukty pracují v operacionální podobě uvedení autoři, ale i např. Estabrook, et. al. (2006).

Výzkumné otázky: Jak akademici a učitelé vnímají transfer, poznatky a vlastní sociální kontext? Které atributy poznatků jsou vnímány oběma aktéry? Jaké druhy poznatků učitelé využívají pro své profesní potřeby? Jak rozdílně nebo shodně se oba světy vnímají? Byly použity předem pilotované dotazníky (473 učitelů a 129 akademiků náhodným výběrem). Převedená data do číselné podoby byla rozdělena do příslušných částí a podrobena multivariační analýzou (konstruktové validitě; FA – PCA) a položkové analýze Cronbachovo alfa. Dále byly provedeny základní deskriptivní a inferenční analýzy.

Analýzy (SEM, EFA) ukazují validitu konstruktů (u obou aktérů) jako je transfer (teorie Becheikha, 2010), vnímaná potencialita využití vlastních produktů

(vlastnosti produktu), který je nejnósnější z Rogersovy teorie (2003), dále také vnímané prostředí a filie s druhým světem aktéra (Havelock, 1971). S validními konstrukty byly realizovány analýzy jako multivariační regrese, ANOVA a korelace, kterými byly explorovány vztahy mezi konstrukty a falzifikovány hypotézy. S pomocí výzkumu vidíme, jak akademici a učitelé vnímají transfer, poznatky a sociální kontext, který je více či méně podporuje při transferování či využívání poznatků. Jsou vidět i bariéry, které učitelé vnímají, a které jim znesnadňují využít výzkumné poznatků.

Abstract: The analysis can show the similarities and differences in teachers' and academics' perception of the transfer, utilization, knowledge and context. In addition, comparing the findings of teachers and academics can show whether the academics' research knowledge works in school practice, whether it can cover teachers' needs about teaching, learning, etc. We can see possible barriers that can impede the transfer and determine the way of a useful transfer process that could have a potential for school improvement. In addition, the conceptual framework enables one to identify a typical model of knowledge transfer for the Czech Republic.

Literatura/References:

Beycioglu, K., Ozer, N., & Ugurlu, C. T. (2010). *Teachers' views on educational research*. *Teaching and Teacher Education*, 26(4), 1088–1093.

Havelock, R. G. (1971). *Planning for innovation through dissemination and utilization of knowledge*. Ann Arbor, MI: University of Michigan, Institute for Social Research.

Rogers, E. M. (2003). *Diffusion of innovations* (5th ed.). New York: Free Pressahins.